

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23Co/342/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2112224174
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 10. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lea Stovičková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2014:2212224174.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v právnej veci navrhovateľa: EOS KSI Slovensko, s. r. o., Bratislava, Pajštúnska 5, IČO: 35 724 803, zastúpeného: TOMÁŠ KUŠNÍR, s. r. o., Bratislava, Pajštúnska 5, IČO: 36 613 843, proti odporkyniam: 1/ G. F., narodená XX.X.XXXX, bytom F., H. V. XXXX/XX, v konaní zastúpenej opatrovníčkou C. T., zamestnankyňou Okresného súdu Trnava a 2/ E. L., narodená XX.X.XXXX, bytom H., H. XXX/X, H. H., za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporkýň: Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, Prešov, Važecká 16, IČO: 42 176 778, zastúpeného: advocatius, s. r. o., Bratislava, Palackého 12, IČO: 36 868 752, o zaplatenie 386,08 eur s príslušenstvom, o odvolaní vedľajšieho účastníka proti uzneseniu Okresného súdu Trnava z 25. februára 2013 č. k. 10C/32/2013-51, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvého stupňa vo výroku o trovách konania r u š í a vec mu v r a c i a na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa uznesením napadnutým odvolaním zastavil konanie o návrhu navrhovateľa voči odporkyni 1/ a vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Rozhodnutie vo výroku o zastavení konania odôvodnil ustanovením § 96 ods. 1 a 3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“) a späťvzatím návrhu navrhovateľa proti odporkyni 1/ 13.2.2013 pred začatím pojednávania, z ktorého dôvodu nebol potrebným ani súhlas odporkyne 1/ so späťvzatím návrhu. Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil ustanovením § 146 ods. 1 písm. c) O. s. p. a zastavením konania.

Proti uzneseniu súdu prvého stupňa, výroku o trovách konania, podal odvolanie vedľajší účastník na strane odporkýň, ktorý navrhol jeho zmenu tak, aby navrhovateľovi bola uložená povinnosť zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania vo výške 114,12 eur a uplatnil si aj trovy odvolacieho konania vo výške 33,27 eur. Argumentoval tým, že v prípade rozhodovania o trovách konania pri zastavení konania je nevyhnutné posudzovať len procesné kritériá úspechu a neúspechu účastníkov v konaní. Uviedol, že po vznesení námietky premlčania, navrhovateľ vzal voči odporkyni 1/ návrh späť, pričom nebolo preukázané, že by odporkyne svojim správaním zapríčinili späťvzatie návrhu. Navrhovateľ vzal návrh na začatie konania voči odporkyni 1/ späť bez uvedenia dôvodu s tým, že nedosiahol úspech v konaní, t. j. to, čo od odporkýň žiadal návrhom. Poukázal na to, že jeho vstup do konania bol opodstatnený, nakoľko až po jeho vstupe vzal navrhovateľ návrh späť voči odporkyni 1/. O dôvodnosti priznania trov vedľajšieho účastníka svedčí aj novelizované znenie § 137 O. s. p., podľa ktorého trovy konania sú aj náhrada výdavkov právnickej osoby, ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu. Poukázal aj na rozsudok Súdneho dvora EÚ z 22.12.2010 vo veci DEB proti Spolková republika Nemecko C-279/09, podľa ktorého zásada účinnej súdnej ochrany, ako je stanovená v čl. 47 Charty základných práv EÚ, sa má vykladať v tom zmysle, že nie je vylúčené, aby sa jej dovolávali právnické osoby a pomoc poskytnutá na základe tejto zásady môže zahŕňať najmä oslobodenie od platenia trov konania alebo zastupovanie advokátom. Podľa názoru odvolateľa, ak by

nemajetnému združeniu bolo odmietnuté právo na plnú náhradu trov konania, de facto by to znamenalo nemožnosť reálnej ochrany spotrebiteľov v súdnych konaniach. Uviedol tiež, že ústavný rozmer práva účastníka na náhradu trov konania v úspešnom súdnom spore vyplýva z viacerých nálezov Ústavného súdu SR.

Navrhovateľ vo vyjadrení k odvolaniu vedľajšieho účastníka navrhol v zmysle § 219 O. s. p. uznesenie súdu prvého stupňa vo výroku o trovách konania potvrdiť a uplatnil si aj náhradu trov odvolacieho konania vo výške 26,30 eur. Uviedol, že vedľajší účastník musí byť sám z podstaty svojej existencie schopný poskytnúť právnu pomoc pri súdnych konaniach v spotrebiteľských veciach, keďže samotné združenie má v radoch členov, ktorí evidentne majú právnické vzdelanie. Samotné združenie podľa § 25 zákona č. 250/2007 Z. z. má možnosť využívať aj určenú podporu ministerstva. Vyslovil názor, že právne zastúpenie vedľajšieho účastníka je neúčelné a nadbytočné. Podľa navrhovateľa trovy vedľajšieho účastníka nie sú trovami účelne vynaloženými na uplatňovanie alebo bránenie práva, čo je dôvodom hodným osobitného zreteľa v zmysle § 150 O. s. p.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O. s. p.) prejednal vec v medziach odvolania, bez pojednávania, pretože nešlo o vec samu a ani o žiaden zo zákonom ustanovených prípadov potreby prejednania veci na pojednávaní (§ 212 ods. 1 a § 214 ods. 2 O. s. p.) a dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné pre vady konania, ktoré mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 212 ods. 3 O. s. p.), ktorým sa účastníkom konania postupom súdu odňala reálna možnosť konať pred súdom.

Predmetom konania sú trovy konania.

Konanie v danej veci začalo doručením návrhu súdu 23.11.2012. Vedľajší účastník oznámil 19.12.2012 svoj vstup do konania. Vedľajší účastník na strane odporčyň 30.1.2013 vo vyjadrení vzniesol námietku premlčania navrhovateľovho nároku. Dňa 13.2.2013 navrhovateľ vzal späť návrh voči odporčyni 1/ bez uvedenia dôvodu. Uznesenie súdu prvého stupňa vo výroku o zastavení konania o návrhu navrhovateľa voči odporčyni 1/ nadobudlo právoplatnosť 20.7.2013.

O náhrade trov konania súd prvého stupňa uviedol, že rozhodol v zmysle § 146 ods. 1 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku z dôvodu, že konanie bolo zastavené.

Podľa § 146 ods. 1 písm. c) O. s. p. žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie bolo zastavené.

Z citovaného ustanovenia vyplýva, že výsledok konania nie je rozhodujúci pre náhradu trov konania a ani účastníci na ich náhradu nemajú nárok. Ide o prípad, kedy neplatí zásada zodpovednosti za výsledok konania.

Podľa § 146 ods. 2 O. s. p., ak niektorý z účastníkov zavinil, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy. Ak sa však pre správanie odporcu vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne, je povinný uhradiť trovy konania odporca.

Citované ustanovenie ukladá povinnosť nahradiť trovy konania tomu z účastníkov, ktorý zavinil, že konanie muselo byť zastavené. Zavinenie možno posudzovať len z procesného hľadiska, nie podľa hmotného práva. Preto, ak vzal navrhovateľ návrh späť, z procesného hľadiska zásadne platí, že konanie muselo byť zastavené v dôsledku zavinenia navrhovateľa, ktorý je preto povinný nahradiť trovy konania odporcovi. Osobitne je upravený prípad, ak sa pre správanie odporcu vzal späť návrh, aj keď bol podaný dôvodne. V tomto prípade je povinný nahradiť trovy konania odporca. Predpokladom pre vyslovenie povinnosti k náhrade trov odporcovi, je dôvodne podaný návrh a tiež chovanie odporcu, pre ktoré sa stal návrh po svojom podaní bezdôvodným. Obe podmienky musia byť splnené súčasne.

Pokiaľ ide o správanie odporcu, potom musí ísť výlučne o správanie samotného odporcu, nie o správanie niekoho iného alebo o správanie oboch účastníkov. O dôvodnosti podania návrhu je treba uvažovať z hľadiska vzťahu výsledku správania odporcu k požiadavkám navrhovateľa, čo znamená, že návrh je podaný dôvodne najmä v prípade, kedy odporca po začatí konania navrhovateľa uspokojí, a to aj vtedy, ak by uspokojil navrhovateľa, hoci k tomu nemal právnu povinnosť. Ak má byť také správanie, ktoré spôsobilo zastavenie konania, ísť na ťarchu odporcu, musí ísť o procesnú situáciu, kedy sa

odporca zachoval v intenciách žalobného návrhu (petitu). Pôjde teda o situáciu, kedy bola požiadavka navrhovateľa splnená neskorším správaním (konaním) odporcu bez toho, aby o veci (meritórne) rozhodol súd. Pritom medzi správaním odporcu a žalobným návrhom musí byť vecná spojitosť. V tomto prípade má navrhovateľ právo, aby mu odporca nahradil trovy, ktoré účelne vynaložil na uplatňovanie svojho práva. Pokiaľ bol dôvodný návrh (žaloba) vzatý späť pre správanie druhého účastníka, nesmú ísť trovy konania na ťarchu navrhovateľa, aj keď ten svojím prejavom vôle zastavenie konania vyvolal. Z uvedeného potom vyplýva, že pri zodpovedaní otázky, ktorý z účastníkov z procesného hľadiska zaviniel zastavenie konania, je treba vychádzať z porovnania toho, čoho sa navrhovateľ podaným návrhom domáhal (podľa petitu) a dôvodom späťvzatia žaloby. Ak je dôvodom späťvzatia návrhu podaného dôvodne správanie odporcu v súlade so žalobnou požiadavkou navrhovateľa, treba dospieť k záveru, že odporca zastavenie konania zaviniel.

Pokiaľ súd prvého stupňa uviedol, že postupoval pri rozhodnutí o trovách konania podľa § 146 ods. 1 písm. c) O. s. p., nakoľko konanie bolo zastavené, jeho rozhodnutie nie je správnym. K zastaveniu konania prišlo na základe dispozitívneho úkonu navrhovateľa, t. j. zastavenie konania bolo následkom späťvzatia návrhu navrhovateľom, nebyť tohto úkonu, konanie by nebolo zastavené. Potrebným je preto postupovať podľa § 146 ods. 2 O. s. p.

Následne, ak by postupoval súd prvého stupňa podľa správneho ustanovenia právneho predpisu, bol by nepochybne vyhodnotil dôvod späťvzatia návrhu, ktorý navrhovateľ neuviedol žiadny. V ďalšom mal porovnať dôvod späťvzatia návrhu (žiadny) s tým, čoho sa navrhovateľ podaným návrhom domáhal (podľa petitu) voči odporkyňi 1/. Len z uvedeného hľadiska zavinenia zastavenia konania mal postupovať súd prvého stupňa pri rozhodnutí o trovách konania.

V danej veci súd prvého stupňa svoj myšlienkový postup odôvodnil ustanovením § 146 ods. 1 písm. c) O. s. p., ktoré však na danú vec nemožno aplikovať, nakoľko sa na daný prípad vzťahuje ustanovenie § 146 ods. 2 O. s. p., ku ktorému nevykonal dostatočným spôsobom dokazovanie.

Podľa § 221 ods. 1 písm. h) O. s. p. súd (odvolací) rozhodnutie (súdu prvého stupňa) zruší, ak súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav.

Podľa názoru odvolacieho súdu potom nemohlo byť žiadnej pochybnosti o tom, že opísanou vadou bolo postihnuté i napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa v prejednávanej veci. S prihliadnutím na uvádzané, ide o prípad kedy súd prvého stupňa použil na vec nesprávne ustanovenie Občianskeho súdneho poriadku, v dôsledku ktorého nesprávneho postupu nevykonal dokazovanie k zodpovedaniu otázky procesného zavinenia na zastavení konania.

Odvolací súd nemal inú možnosť, než podľa § 221 ods. 1 písm. h) a ods. 2 O. s. p. uznesenie súdu prvého stupňa zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Povinnosťou súdu prvého stupňa bude v ďalšom konaní sa riadiť názorom odvolacieho súdu, ktorým je podľa § 226 O. s. p. viazaný a v prípade opätovného rozhodnutia postupovať podľa zásad uvedených vyššie.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 posledná veta zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je možné podať odvolanie.